

Theo Kemp houdt met melkkoeien Zuid-Hollands landschap open

Riet, ruigte en groen gras

Purperreigers en zwarte sternenvoeragers op het land van Theo Kemp. De melkveehouder uit Nieuwkoop boert midden in het Groene Hart. Zijn grond grenst aan die van Natuurmonumenten. 'Van de burgers hier wil 95 procent dat de boeren blijven.'

tekst Inge van Drie

Ze boeren in een prachtig gebied. Het bedrijf van Theo en Geke Kemp uit Nieuwkoop ligt aan de Meije, een smal kronkelend weggetje langs het gelijknamige riviertje midden in het Zuid-Hollandse veenweidegebied. Vlakbij liggen de Nieuwkoopse Plassen; vanuit de keuken zijn in de verte de rietlanden zichtbaar.

Het land van Theo Kemp grenst aan de achterzijde aan grond van Natuurmonu-

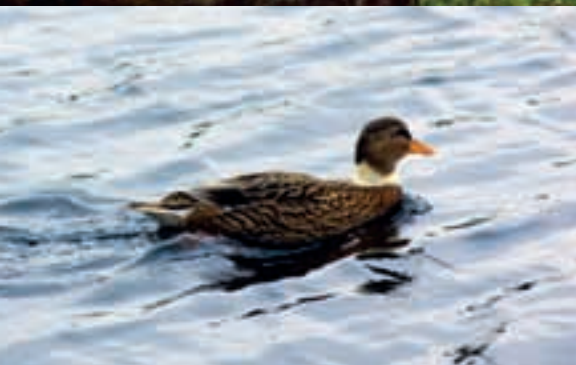
umenten; hij pacht er 22 hectare van. In totaal heeft de melkveehouder ruim zeventig hectare grasland in gebruik. Hij melkt zeventig koeien en houdt daarnaast vijftien Belgisch-witblauwkruislingen en dertig schapen.

Of Kemp op termijn kan blijven boeren in de Meijegraslanden is de vraag. Het gebied is voorlopig aangewezen als Natura 2000-gebied. Een van de opties om de natuurdoelstellingen in het gebied te

realiseren, is het laten verkassen van de acht melkveehouders die in dit gebied actief zijn. Het laatste woord is er nog niet over gesproken. Als het aan Kemp ligt, blijft hij boeren op de plek waar hij geboren en getogen is. Dat is ook de wens van de burgers uit zijn omgeving. 'Van de burgers hier wil 95 procent dat de boeren blijven. Ze willen graag dat het landschap open blijft en dat ze door de polder heen kunnen blijven kijken. Ze willen 's zomers koeien zien, niet alleen riet en ruigte.'

Natuuronderhoud kost geld

Kunnen melkveehouderij en natuurbeheer in dit gebied in het Groene Hart hand in hand gaan? Kemp heeft er wel ideeën over. 'Ik ben voor een 40/20-systeem. Aan de ene kant veertig hectare regulier grasland die de veehouders gewoon mogen bemesten, waar ze onkruid

bestrijden en de melkkoeien weiden. Aan de andere kant twintig hectare natuurgrond die de veehouders onderhouden en waar ze bijvoorbeeld jongvee, vleesvee of schapen laten grazen.' Dat systeem heeft wel consequenties voor de bedrijfsvoering, geeft Kemp aan. 'Je moet dan wel accepteren dat de melkproductie daalt en het jongvee niet in 24, maar in bijvoorbeeld 27 maanden groot wordt. Je zou veehouders daarvoor een vergoeding kunnen geven. Dat kost de gemeenschap per saldo minder dan de boeren in dit gebied te compenseren voor het verplaatsen van hun bedrijf en het gebied vervolgens te laten onderhouden.'

Want een natuurgebied onderhouden kost ook geld, stelt Kemp. 'Je moet maaien om het onkruid weg te houden, sloten schonen en ratten vangen. We hebben becijferd dat het drieduizend euro per hectare kost om natuur te onderhouden. Als een melkveehouder dat doet, geeft dat ook nog een kleine opbrengst.' Kemp wil best zijn bedrijfsvoering veranderen. Sterker nog, daar is hij al mee bezig. Jarenlang kruise hij het ondereind van zijn veestapel met Belgisch witblauw. Een aantal kruislingen heeft hij

aangehouden en nog een keer gekruist. De nakomelingen daaruit laat hij 's zomers als zoogkoeien lopen op het land dat hij van Natuurmonumenten pacht. 'De kalveren verkoop ik in de herfst. Met een lage pacht is dat kostendekkend.'

Bij de melkkoeien heeft Kemp het rantsoen aangepast. 'Omdat we meer hectaren in gebruik hebben, hebben we genoeg ruwvoer. We zijn daarom gestopt met het voeren van mais.' Kemp slaat daarmee twee vliegen in één klap. 'De voerkosten dalen en er hoeven minder maisauto's en mestwagens over de smalle weg langs de Meije.'

De gemiddelde melkproductie is wel gedaald. 'Vroeger produceerden mijn koeien gemiddeld 9000 kg melk. Nu neem ik genoeg met 7500 à 8000 kg.' Die productiedaling komt niet door het natuurbeheer, haast Kemp zich te zeggen. 'Het komt vooral omdat we steeds extensiever boeren.'

Foeragerende reigers

De Meijegraslanden fungeren als foeragegebied voor weinig voorkomende vogelsoorten als de purperreiger, de zilverreiger en de zwarte stern. Ook ooie-

vaars komen regelmatig langs en dit voorjaar ontdekte Kemp voor het eerst een paar wulpen. 'We hoorden een geluid dat we niet thuis konden brengen. Het was niet van een Kievit of van een grutto. We hebben een paar vogelboekjes in het raam staan en we hebben net zolang gezocht tot we erachter waren dat het om een wulp ging.'

Kemp komt graag in het gebied dat hij van Natuurmonumenten pacht. 'Zo'n zoogkalf met schuim op de bek van het drinken zie ik graag', zegt Kemp. 'Als ik hier loop denk ik vaak: wie doet mij wat? Hier tellen de meters niet, hier is iets kapot trappen minder erg. Het land kost haast niks, alles wat hier aan extra productie afkomt, is meegenomen. Het jongvee kan er lopen en de balen gras die ik er oogst kan ik prima voor de koeien gebruiken. Dat boert heel ontspannen.'

Bij het reguliere grasland heeft Kemp dat ontspannen gevoel minder. 'Dan denk ik al snel aan de bedragen die het land, de melkrobot en de stal hebben gekost. Daar moet het land echt wat opleveren. Aan de andere kant, dat groene vlakke grasland vind ik ook prachtig om te zien.' |

Theo Kemp: 'Onderhoud natuur kost 3000 euro per hectare'

